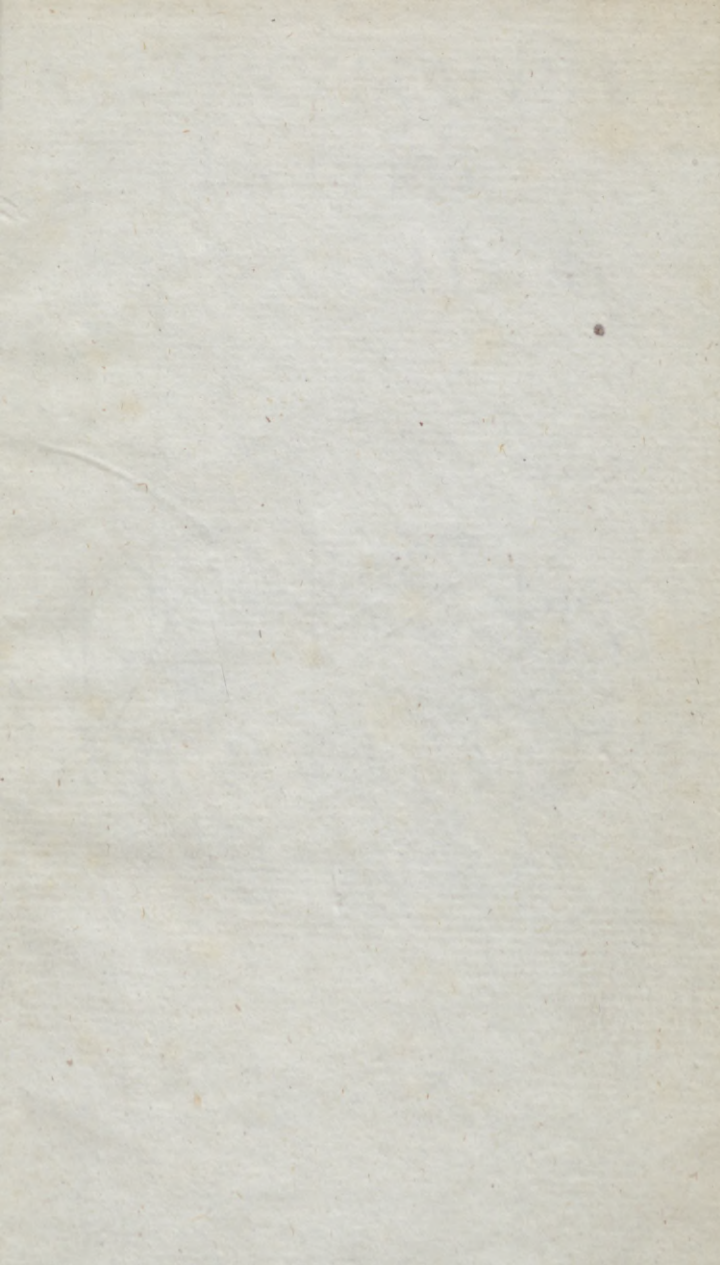

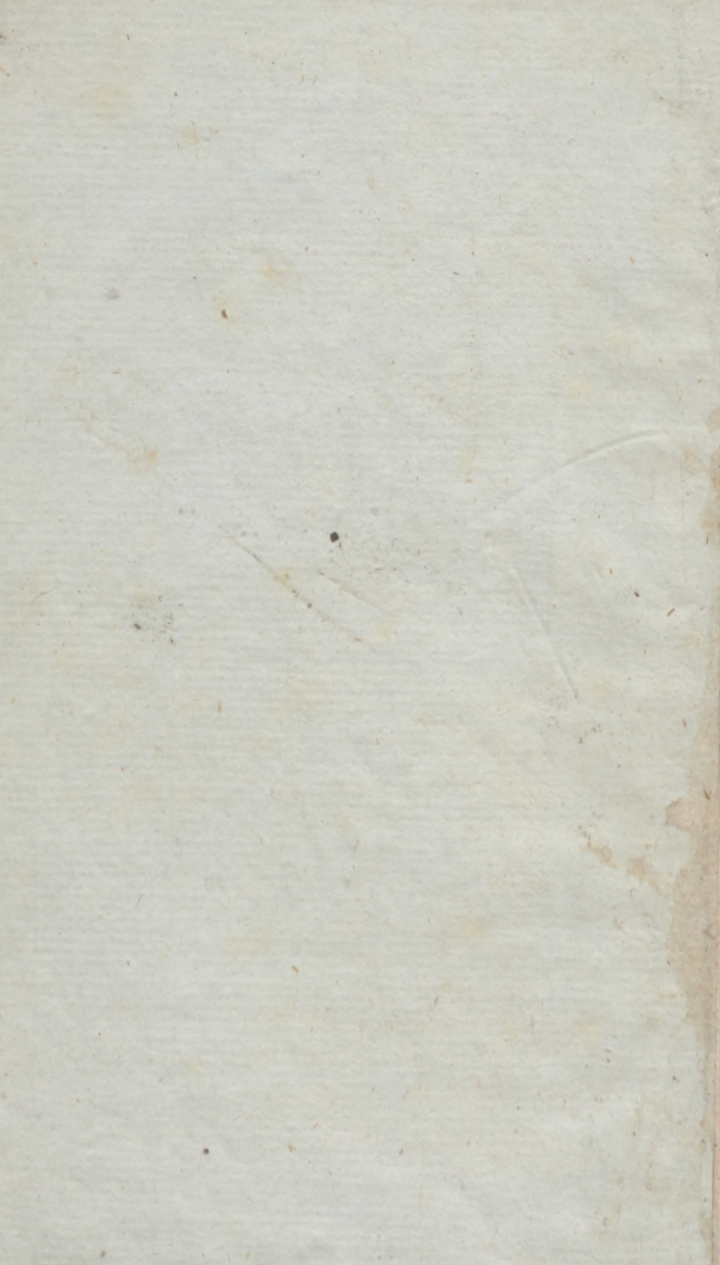
Nyelv. O.

967

Nyelv. O.

967.

ORTHOGRAPHIA
LATINO
VALACHICA

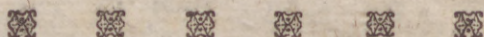

CLAUDIOPOLI

Impress. Typis Coll Reformatorum
Anno 1805.

Ut silvae foliis pronos mutantur in
 Annos,
 Prima cadunt: ita verborum vetus inte-
 rit aetas.

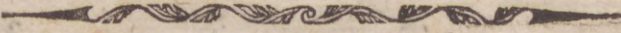
Multa renascentur, quae jam cecidere
 cadentque,
 Quae nunc sunt in honore vocabula, si
 volet usus,
 Quem penes arbitrium est, & jus et nor-
 ma loquendi.

Horat. de arte Poët.

M. ACADEMIA'
 KÖNYVTÁRA

G. TELEKIEK'
 ALAPÍTVÁNYA

 RECTA RATIO
 LITTERIS LATINIS VALACHICE
 SCRIBENDI.

I. *De Vocalibus.*

§. 1.

- I. Omnes vocales accentu ^ circumflexo notatæ proferuntur ut ꝛ ruthenicum, vel véro ut vocalis tacita in Hm! & Hrr!
- II. *a.* ante *m.* & *n.* haud duplicatum — — *e* ante hæc eadem minus sequenti syllaba in *e.* vel *i.* — — — denique *a. e. i. y.* post quamlibet Consonam subsequenti r. impurum, efferuntur ut casu 1mo; nisi accentu quodam gaudeant.

§. 2.

- .) *a.* absque ullo accentu effer ut ꝛ ruthenicum: vel ut observavit Cel. Joh: Mól nár, ac *e.* in germanico *VVuck-e-rey.*
 Excipe duos casus §-phi 1^{mi}: & item *a.* initio vocis (excepto casu II-o §phi. 1.) ubi efferitur, ut à ..)
 ..) à. accentu \ gravi, & á. acuto /
a
pro-

profer tanquam *ab.* germanicum,
aut *á* hungaricum.

§ 3

α) *e.* absque ullo accentu:

.) ant *n.* simplex, féquenti syllaba *e.*
vel *i.* in eadem voce, effertur ut *i.*

..) post *b, m, p, r, s, t, v, z,* (et non-
nunquam post *f.* in prima compre-
hensioné) item in *die, tie,* tanquam
a. carente accentu. — — Recedit
hinc in ultimis polysyllaborum, nec
non in Pronomine *Te,* in quibus so-
nat ut accentu gravi vid. punct. *im.*
sub littera *β.*

..*) ante *x.* initio vocum sequenti a-
liâ consonâ prorsus absorbétur. — —
At si *x.* à vocali excipiatur; *e* reti-
net sonum casus subsequentis.

::) Initio vocum, excepto casu proxi-
mé antecedenti, pronuntiátur, ut *ie.*
vel *je* latinum.

β) *e* accentu \ gravi:

.) Ut apud Germanos *eb,* vel Ungaros *é*

..) Ante *m. & n.* simplex: — necnon an-
te *x.* et quidem initio vocis, ut *i.* —
at si post *m. & n.* syllaba *e.* vel *i.* se-
quatur, manet ejus valor ut pun. *io.*

::) Ini-

- .) Initio vocis, (excepto puncto 3° sub α .) ut *ie* vel *je* more latino.
- γ) \acute{e} . accentu / acuto:
- .) ut *ea*. vel *ja*, more latino — —
apud plerosque tamen servat sonum
 \acute{e} . vid. punc. 1^m. sub β .)
- Post ζ . *m*. *p* *) *r*. *s*. *v*. *z*. — item in *dié-*
sce, *tiéscé*, *rréscé* effertur ut *à*, vel *á*
*) Sunt pauci casus in quibus post *m*. &
p. manet *ea*
- δ.) Post quamlibet aliam vocalem tam
accentibus, quam absque his effer-
tur, ut *ie*, vel *je*: — — excipitur post
i in *di* & *ti* puncto notatum.

§. 4.

- i) Anté aliám vocalem in fine vocum
fit consona (*j*) *) nisi accentu gra-
vi vel acuto superadnotétur.

*) At \grave{z} signo \circ correptionis (item post
d. & *t*. subsequenti alia vocali nisi ac-
centu gravi vel acuto notatum fue-
rit) subticetur.

- Post *r*. (in prima syllaba) ζ , *d*, *rr*,
t, *z*. & item in omnibus penultimis,
à verbis in *iesco* (ubi *e* est síné om-
ni accentu) convenientibus sequen-
ti consona, exprimitur ut *l*.

Cæterum ut apud Latinos.

§. 5.

- a) o. *) absque ullo accentu:
- .) ante gn; & m: n. simplex: item in fine **) vocum, ut *u* latinum.
 - ..) Initio & medio, excepto casu antecedenti, ut *o* latinum.
- β) ò. accentu gravi:
- .) Initio et medio, ut *u* latinum.
 - ..) In fine, ut *áú*, vel *au*.
 - ..) Ante gn; & m. n. simplex, ut *o* latinum.
- γ) ó. accentu / acuto; ut *oá*. apud latinos.

*) Peregrini vix unquam *o* initio vocis absque *v*. præmisso enunciare queunt; cujus rei ratio sane hinc est reperenda: nos enim ita pronunciamus *ò* in initio, ac si *uo* esset, ex. gr. *'òmo*, *òlla*, *occhio*, dicimus *uòm*, *uòlla*, *uocchio*, quæ peregrini, sat male quidem, sic efferunt *vòm*, *vòlla*, *vocchio*.

**) *o*. in fine nonnisi ante Pronomina Conjunctiva, Articulos Definitos, & Verbum *Súnto*, vel contracte *s'* legitur, exceptis, collo, accollo, incollo, pío, dio, in quibus effertur, ut *o*. latinum.

§. 6.

- .) *U*. Ut apud Latinos:
- ..) Inter duas vocales, nisi accentuatum

tum

rum fuerit, & item in verbis *uapo-
rèscò, nollio,* & denique post *q.* peni-
tus omittitur in pronunciando.

·.) In fine solummodo iis in casibus
profertur, in quibus *o* finale. vid.
§phi proxime anteced. not 2-am.

§. 7.

y. habet locum in vocibus græcæ o-
riginis; efferturque ut *i.* ex. gr. ty-
pu: *typus*, imago, lége *tipu:* &c.

De Diphthongis:

§. 8.

au; & eau ut	- o.	} efferuntur.
eá - - - -	- já	
ei - - - -	- i	
eo - - - -	- io	
io - - - -	- iu	

II. De Consonantibus:

§. 9.

Valach.	- - ut - -	Latin	Hung.
B. b	- - - - -	b.	b.
C c	ante omnes Consonas, in fine: necnon ante a. o. u. y.	c.	k.
—	In sce. sci. sce. fci.	t.	t.
—	Ante t. - - -	p.	p
	a 4		Ch.

Valach.	-- ut --	Latin	Hung.
Ch.	interdum -	h.	h.
ç.	— — —	—	tz.
D. d.*	ante <i>i.</i> uno puncto cæterum ut apud Lat.	z. d.	z. d.
F. f.	— — — —	f.	f.
G. g.	ante <i>e.</i> & <i>i</i> — — <i>gn.</i> - - - -	— — mn.	zs. mn.
	cæteroquin - -	g.	g.
H. h.	— — — —	h.	h.
K. k.	— — — —	qu.	k.
L. l.**	— — — —	l.	l.
	<i>lli.</i> — — —	<i>j.</i>	lly.
Mm.	— — — —	m.	m.
N.n.	— — — —	n.	n.
P. p.	— — — —	p.	p.
Ph. ph.	— — — —	f.	f.
Q. q.	— — — —	q.	k.
R. r.	— — — —	r.	r.
S. s.	— — — —	ss.	sz.
'S. f. f.	et item 's in minusc.	—	f.
T. t.	ante uno puncto notat. Cæterum ubique —	— t.	tz. t.
	<i>th.</i> in Græcis — —	ft.	ft.
X. x.	ante <i>e.</i> & <i>i</i> — —	—	S. f.
— —	Cæterum — —	s s.	sz.
V. v.	— — — —	v.	v.
Z. z.	— — — —	z.	z.
J. j.	— — — —		zs v. 's

*) Haud mirum videatur *d.* ante *i.* tanquam *z* legi: hoc idem *d.* ante *i.* passum fuisse videmus apertissime apud antiquos quoque Scriptores Romanos *Zabolus*. I. Diabolus *Lactant*; Zeta, Zetarius: I. Diæta, Diætarius. *Lamprid*: — — Imo huc referri potest & *Zeus*. Deus (v. Dieus? Dominus Diei — lucis, Diespiter)

***) Attamen in Liçia, Liepòre, Linu, Liubèsco, Liuerto, lege ut *j* latinum.

III. De variatione Consonarum, pro diversa ratione Dialectorum

§. 10.

Ante *e, i, y.* sequentes, sequenti modo variantur, Consonantes: *b. c. ch. d. f. gh. k. m. n. p. ph. q. t. v.*

I.) *b.* intercipit *j* latinum, vel *gy.* hungaricum: exgr Bene, Birga, dicitur vulgo Bjene. Bjirga, Bgyene, Bgyirga &c

II.) *c. f. ph.* *) præsertim in Districtu Bistriciensi efferuntur; ut *sch.* germanicum, vel *s.* hungaricum. exgr. Cépa, Cèna, Fèrru, Fíre, Philosoph. dic. schépa, schèna, schèrru, &cet.

— At *ph.* in Blásphe^mo, et ab eo promanantibus effertur ut *t.* quod. ferme apud omnes invaluit.

III. *ch.* *k.* qu. *t*^{*}) ut *tj.* vel *ty* hung.

IV. *d.* *gh.* ut *gj* aut *gy* hungaricum.

V. *m.* intercípit *nj.* vel *ny* hung.^{***})

VI. *n.* adjungit sibi *j,* vel fit *ny.* hung.

VII. *p.* intercípit *tj.* vel *ty* hung. sæpissime vero fit *p.* ipsum *tj,* vel *ty.* exgr. *pica,* *pèctu,* *péctene,* *pécteno,* *aspècto,* horumque omnibus in provincialibus lege *to p.* ac si *tj.* esset^{****})

VIII. *v.*

a) ut *v.* latinum. b) ut *j.* latinum.

c) — tanquam *zs.* hung. d) — *gj.* —

e.) — *h.* — — — — —

*) Pluribus tamen in locis *f.* & *ph.* efferuntur ut *ch* in voce germanica *schmei-ch-eley:* — Quin etiam in quibusdam sonat ut *b,* *Exgr,* — — *Fêd u.* lege *Hêd u:* *Fœdus,*

**) Excipe hinc *t.* ante *i.* uno puncto notatum: nam hoc in casu legitur *t.* ut *tz.* hung.

***) At *me.* in syllaba *men.* sequenti aliâ in *e.* vel *i.* dic. *mi.*

****) *p.* ante *è* & *ì* semper patitur hanc

hanc mutationem: ante *é*. vero acuto nonnisi quum amat *e* præse *i*. habere, fit *p*. molle: — — At ante *e* absque omni accentu, nunquam amittit veram pronuntiationem.

Obs. 1ª Quamvis hæc pronuntiandi methodus solum apud illiteratos & haud apud eruditos Litterarum valachicarum sit in usu: tamen hoc uno ultimo Spho exhibendam esse, justum judicavi; præsertim quum neminem nostratum sciam, de hac variatione Consonarum suis in scriptis memoriam fecisse: quum tamen hujus rei cognitio sit studiosis Lingvæ valachicæ utilissima.

Obs. 2^a Omnes illi accentus, quos hac in perbreui methodo vocalibus adscribuntur, respectu nostratum omnino abesse possunt: at quum plerisque peregrinis videre nostram lingvam litteris latinis depictam placuisset, ob majorem evidentiam latinæ radicis lingvæ nostræ eos pro arbitrio adoptandos ad facilitandam vocum valachicarum pronuntiationem, non perperam fieri existimavi.

Obs. 3^a Hac proxime pertractata Orthographia elaboratum Lexicon Valachico Latino Hungaricum, paratamque Grammaticam habeo, hæc quoque sum luci publicæ editurus, si sensero Lectores his meis primitiis favorem non denegaturos.

Obs.

Obs. 4ª Lector! Subsequentem Fabulam, pro exemplari rectae lectionis vocum literis latinis descriptarum, ob similitudinem nostrae Orthographiae, imo et Linguae, publicae luci prolatam esse, memento.

LUNTRE a de ANTE a
i n t ó r s a

d ò p a

G E S N E R .

i n

R o m a n i e

p r' i n

S. - C H .

R o m a n e !

Vediand quôt de chiár, inált,
fi sulléget extralucésce acest
Nome, dòpa ce l'am desbraccát d'in
flocce le lui Cyrilla, fi l'am imbrac-
cát in vestmente romanèsci; indégna
te a pòrtà acest Nome spre addeverá-
tà tà láuda: deprende te a òrmà pássi
ei acellui popor, in quôt te lássa a tá
le impregiorstari, quáre pr'in fácte le
sá le neadjuns miráte, 'au implut Lu-
me a co acest in vécc nepresussit laú-
dát Nome: deprende te ti a questigà
no nomái scutu l' Carne ei: ci fi pre a
anim' ei páscere, de no mái mult in
quálete nomái o particélla a viuaçi' ei
intórce: d' in quáre ti uá adjunge, de
no mái mult o 'óra, quà se cetèsci fi
Charticicà acéstà: iár no quà un jude-
catorio, ce mái vertuos qua un bene-
vollitorio a Romaní lor. Valetó: In
Clus. Ann. 1800. d' 20. a lui Máio.

LUNTRE a de ANTE a.

C a n t. I.

Rècura arèquòti tristi Anni, de quand scenà lui *Milon*, intr' o nócte co còttremòr o'au menát vogellitóre le váluri, d' in locu l sau, rumpando o de Uscát, *Spátiu* l între Scenà lui si între Uscát l'au inghittit Máre a. In *Insólà**) acésta despartita, intr' a tòtà erà de depárte Scenà lui de Uscát, quòt in cell mái lèn tèmپ anche no se audieua de pre mèrai ei *Tierrmu-ri* ragire a turme lor. *Semirà* de impreuna co *Liubitu* l sau si 'au adstipát tóte desfetari le sá le: in trista singuratáte traeva co *Fillià* sà: nicci o soçietáte no ei indulcira 'orí le, a fóra d' in pásseri le *Cerio* lui, si turmitià sà.

Melidà, fillià sá nemiráta de vr' un *Tener*, crèscu: in fromsetie inpharmacatóre se desfetaua: in jocuri, si in dántiurí le celle de vollia bona anche vár si fósta fronte a from-
se-

*) Dòpa lateníe: *Insólà*: iár dòpa russie *Ostrov*.

setie lor: mái mûndra erà, de quôt un tenerell
persec, quâre se láuda co pompóse le sà le flo-
ricelle de ante a.

Semirà d' intr' o grige dulce, quà no
quumvâ singuratâte a filli' ei sà le co trista
superàre a o incarcâte, au doru l' elli l' a in-
degnàre, spre a cui adfediàre, tôte dromurí
le erà inchisse, tôte desfetari le soçietate ei le
'au ascons d' inánte a elli, quâre pre cellia
párte a Tierrmurí lor pre tot prátú l', sub tó-
ta umbrà se imbraççiaua, si in dulce açipire
se versaua. In tôte dile le se dusse là mor-
mentu l' acell santt, quâre accopereua móscè le
lui *Milon*, quôtevâ 'ori perrecand co plange-
re langa ell. — Vále o! 'dussu te 'ai — affea
se cantaua de ámár — — no eiti mái mult —
— in zadáru ti stringe umbrà reccita, infellató-
re a mea intypuire, in bráççie le sà le — —
Vále o! vái Tu buccurie a mea, Tu ràdimà
mea, intre ventóse le viuuaçi' ei. Lassáta fó-
ra nicci un adjutorio — — imptegioráta de so-
natóre a Máre, ce pocio se aspèct. Nicci o dul-
ce lácryma no mi allèna ámàru l'. Departáte
sûntèm de tot adjutorio l' vècinèsc. De te uáf
vèdé, o! si pre tene mórtà *Melida!* vái unà ú-
nutià mea! Affea mi s' de agere dòrorí le,
quôt m' cáuta a dorí acrest ámár. Moriènd iò,
vái tu velli remané singura in fióre a juene ie
rá le! cruent temp venitorio! singura in bráççie,
le dessertatóre lor váluri — in soçie a nevolli' ie,
si a vèsceditorio lui ámár. A tunci nicci un
còvvent de 'òm no ti vâ indelectà òrecchí le—

nicci un soçiu liubit no te vâ imbuccurà, quâre inpharmacatôre le tá le fromsetie si vertute I uâr pôté infèrici. Dulce le nome — Mámma — no I uelli audì d' in gurà lallaìtorí lor, si tremòrand amblatorí lor filliuti: nomái còvventu I ámaru lui tau vor resonà si reduplicà triste le umbri, si immuscéti stânni. Indelongáte ámaruri ti uor róde teneretie le: no vor curre pre abrásu I tau lácrymi de liubire viuáçiuítóre. Neingropát, sub ardiatóre le sóre lui rádie, ti se vá spárge trupu I tau cell fòrmos: au prédá pásserí lor vá se fie. O! stânni, voi, voi mi ascondèti plangeri le mee le in sinurí le vóstre celle induráte! Intr' acésta 'óra no me trammétteti inápoi! voi intunecáte singurátece umbri! inánte a vóstra m' vers lácrymi le mee le! voi m' ingropáti váiurí le mee le, quâre d' intr' o luda nescientia no ei connósceti dòrorí le. Assèa se plangeua *Semirà*, ascondiando si d' inánte a Filli' ei sá le ámaracioní le, quâre vesceditóre a elli viuáçia o rodeua.

Intr' ace *Melidà*, intr' o luda bona volla, se jòcaua co gnèlluffelli, no 'avand acesti nicci o lypsa de pastorio, fiènd impregioràti de Máre: au d' in flori odòrose si legaua umbrário — Ellia erà Mámma 'erbi lor — tóta flóre a, au tuffà patitóre o adjutaua spre crésce-re a drécta: le impregioraua co riuurèlle, si le lassaua se curra pre de a suprà pètricèlle lor in sonet: — au le stringeua in lacurèlle. Insólà o 'au impregiorát co duóe sèrie de pòmi, subt a quaror umbra innouítóre, assèa de pompos se

preamblaua quà o Venere*) in Páph.***) O Pescere anche si 'au immúndrit intr' un Stánn de pre ripà Mare ei: Fiènd che Singuratáte a e ce mái roditóre nascatóre a Intypuìre ei. Vìocci ei, quári válurí le jòcando se ei 'au adunát in spáthe le lor lá Tierrmuri, ei 'au legát de parieti ei Pescere ei, dòpa fórmà, si fàçià lor, co cell mái máre excurrand piccòre le limpede, quáre se prelingeua d' in Cerio l Pescere ei. Jásmin, si dolci umbri ei inaltiaua ussià.

Intr' assea curáte intreceri ei curreua 'ori le, nesentiend singuratáte a. sexa—spre—diece anni adjungand prèns 'au a prècépe che e singura. Infioráta, si fóra vollià amblaua, au sedeva subt umbrà pòmí lor: assea vorbiènd in sene: Pentru ce ne 'au adfediát Domnèdiei ei pre noi intr' a tòtà singuratáte?

Mái nefèricite sùntèm, de quòt tóte plasmuìrì le:— — vái pre bene sentiesc — — De unde mi uár pòté si vollià acésta rea altmentrellea, quà quam mí s' uár lypsi cevà, ce e de o fire co mene — — cevà, ce no l scio nomì. sentiesc, che no s' facuta a traì singura. Trèbuit 'am noi se patim cevà, ce no mi expone Mámma mea. ved che tot de a unà si asconde arèce in sufflèt, ce de o intrèb làcrymi ei jóca in occhi, co máre truda pòtando le tiené de scappáre — Lassà m' uollio pre intiellèctà lui Domnèdiò ordire, disse, aspèctando mi co sufflèt adfediát d' in maní le lui sòrte a mea.

De

*) Domnèdieitià Drágoste ei. (***) O Insóla pre Mare a Je mislocu l pammentu lui Cortenie a Venere ei.

De multe 'ori se oullitaua pre 'Sessu l Ma-
re ei. O! voi in latime nemessurate ape! expo-
nèti m', o! exponeti, au se no fie alt uscát a fóra
de Insólà acéstà, che: o! ce nemica e acestà pal-
langa latime a 'Sessu lui vostru! Au no pot se
fie si alti Tierrmuri depárte, asconsi d' inánte a
occhi lor mei, quáre voi ei spelláti? Vái bene
che no m' expone Màmma mea: tot tacutu l
elli ámár me fáce a suppone. — Crèd che no
nomái aèstà uscátu e adfediát intr' al vostru
lârg sin. Che ce e cellia collo, ce quá o negura
giósa se intende, pe márgini le vóstre intr' un
fir long, nemiscáta. — Infélla me intypuìre a —?
assea m' páre, che in ce mái affunda lènaráte, un
covvent venitorio m' sona in òrecchi. Ce uár
pòté fire alta ce? — fiesce quòt de lèn m' pà-
ra, acellia nomái depárte a o fáce — — O!
assea tréba, tréba assea se fie! — Vèdi che si
spume le, depárte, anche se pár micce: au no
se véde si scenà nóstra mái micca de o cáut
d' in cellia pártè a Insól' ei? 'Si de e uscát,
acellia ce ved quási a nostru; práturi, pòmi
tréba se fie pe èll, — si vor si plasmuìri, pre
a quaror pártè se 'au plasmuìt. Pot se fie alte
ce de plasmuìri, de quòt quomo s' a nóstre —
— pot se no fie, quomo s' a nóstre — — pòté
che no m' uár mái táre indelectà, de quòt
gnèlluffelli nostri — — Dà de uár si assea — —
O! acéstà cògetacione me supera — — dà de
e un Tienut quà acellà, unde s' uár afflà Fà-
ceri, quà mene — si anche multe; prequomo s'
aicci multe pásseri si gnèlli, — si assea s' uár

buccurà unà de altà, quási pásserí le, si quási gnèlluffelli ei mei. O! Fèricite, voi plasmuiri fèricite! — de lássa me — tu Còget nestatorio, ce me infiori, pentru ce me fáci nefèricita? O! voi Unde! de v' uelliti imbòrdà là Tierrmuri ei cellie collo, exponèti Tierréni lor fèriciti de accollo, che o féta nefèricita plange pre Tierrmuri ei acest' ei Insóla. — — Lassátí me voi visuri; nomái me fácti nemangalliéta.

De multe 'ori intrèbaua de Mámma sà: Te rog: ce remanèm nomái amenduóe, quand tóte plasmuiri le se immultiesc? Pe langa flori crèsc alte le, quási élle: d' in ann in ann ní se multiesce turmà: quòt de co volla bona sárr tenerèlli ei gnèlluffelli, si se indelectnicèsc in fientià sà: Dára se vèdi anche tot numeru l pásserí lor? Vediut, o! vediut 'am, si 'am lacrymát: colle in umbrà intunereca 'am sediut, si m' 'am oullitát arèquòte díle: un cuib mûndrutiu f' facura duóe passerélle; si co o dulce drágoste se intreceua pre rámurí le vècine. Vái quum se liubosteua! Dòpa acellia no mult ouutie anche 'am vediut in cuiburí le lor, quáre pana unà co máre grige le inueleua subt ariputie si, cellia l alta pre crengí le celle mái de adprópe spre petrécere a 'òrrire ei elli cantaua. In tóta dío a 'am vediut dellà umbra. Pauçinell dòpa acellia 'am vediut passerélle golifóre in locu l óue lor: celle mái mári co buccurie exbòraua panga élle, de mandcát adducand sclábe lor in clòntiuri, quáre intre báttere a ariputie lor, piscòièndo l preemeua. Dòpa acellia d' in dì in
dì

dì prenera a f' fáce penne; prenera a sí arradècà sclabutie le ariputie — — exira pre rá-murí le celle mái de adprópe, exbòrand celle mái mári inánte, le imbarbataua spre o fácere de adfísdere. Vái dulcà mea Mámma! o dáta erà mûndru a vède! De multe 'ori sí arradècaua ariputie le, quà quum uár còttendia: dà iára tremòránd le lassaua in gios; pana quand unà mài còttèddia 'au facut próbà, cantand de buccurie, fièndo ei próbà fèrice: sí assea m' pareua, quà quum sí uár indegnà friccóse le soçii: aceste anche s' 'au imbarbatát. Pre òrma prenera a exbòrà, sí a cantà de impreuna. Vái! ce minunát còget 'au facut aceste a se tradì in mene! Pentru ce sùntèm nomái noi singure despolliète de acésta buccurie?

Semirà immutiui, nepòtando se precepe, ce se responda, acest' ei, tàinà elli sgarnitóre intrèbari. Nicci iò no scío, disse, de tóte aceste nemica. Pr' in intrèbari de aceste de nemica, nomái extricatóre, sí intypùiri deserte ti uelli afflà, quáre de acelle pothe uor adprende in tene, quáre tògnà de uár sí sí, tot páce a tà ce curáta tí o uor turburà. Pentru ce vrei pr' in intrèbari fóra tréba a manié Domnèdiei ei, quári singuri scío venitóre a nóstra sórte — sí acellia mái inánte, séu mái inápoi — crèd: tot de a unà o guvernissesc pr' in intielléctà vollià lor.

Iár response *Melidà* — liuertà mi uor, fiènd lapedáta intr' acésta trandáva singuratáte! Nicci o dáta no m' pocio çippà d' in mente,

che si a nóstra sórte de s' uár multì, quási al-
 tor sufflete: acest quom pòte se fie, no pocio
 se scío — acestà l láss Domnèdiei lor. — Plan-
 te le resarèsc d' in sementia: une le sufflete
 ex d' in óue: unu l intr' o fóрма: altu l intr'
 altà. Tóte bene le 'am cercát — quom uáf pòt-
 té fáce almentrellea. O! de uáf pòté afflá a-
 rèquand 'òmuri miccuti, quári aslea, au intr'
 alta fóрма s' 'au facut, séu 'au resarit! quom
 le uáf pòrtà grige a! quom ei uáf liubì! —
 — Iár vái tóte aceste phantásii, le çipp d' in
 mente mí! Domnèdiei ei vor 'avé grige de
 mene! Nomái uná, dulcà mea Mámma, no-
 mái unà mái intréb de tene — pana e lume a,
 no mái de multe 'ori: Bene scío, che n' 'am
 fost tot de a uná a tótá quòta s': che 'am crè-
 scut incet incet, quási plante le si alte suffle-
 te: anche si acellia m' vene in mente, che
 n' 'am fost mái in álta, de quòt rádimà acéstà
 ce e langa ròfnica: mái inánte dára 'am fost
 si mái micca: tréba aslea se fio 'avut si ince-
 put; prequom 'au plante le si pásserí le. Expo-
 ne m' rogo te, quom, si unde m' 'ai afflát ante a,
 si ce 'am patit iò? De mi uelli expone, pòte
 se m' afflo o mislocire, se gassesc, au se m' fác
 si iò mie. O! nicci iò no scío ce: iár tu tóte
 mí le 'ai pòté expone. Intr' acest typ turbu-
 raua pe Mámma sà, co intrèbarí le elli celle
 multe. — Fillià mea! vatemà mí uelli co a tá le
 intrèbari minunáte. Quom te 'ai facut, iò no
 ti pocio expone. Quand eràm nomài iò singu-
 ra, me 'am rògát Domnèdiei lor pentr o sócia
 de

de petrécere a tèmpu lui: si assea te am afflát, quand 'ai fost fórtè micca miccutia, intr' o demanétia fromósa intre flori de ròsa invelita in scenà nóstra. Dà ti mái expòio copilla fóra hodèna o dáta, che tu pe òrma co intrèbari le tà le fóra tréba mi uelli manié: léga ti flori le, si te jóca co tenerèlli gnèluffelli, si no me manié si pe mene si pre Domnèdiei co intrèbari le tà le celle fóra foloss, de quàre no ti pocio responde. Visurí le aceste de quand s' 'au impòterit de tene, no esti hárnica a ti petréce 'ori le co yollia bona: iár d' in cóntra de adjuns modru ti affli, quá se me mácini si pre mene si pre tene. Ti 'ai lassát Pescere a: flori le anche si aspécta pòrtatóre a de grige.

Assea 'au trait *Semirà* co Fillia sà — amáre cògete, si nerepós intristatorio ei erà soçià. Iár Domnèdiei ei margaritátori le lácrymi lor *Melid'* ei le 'au fost numerát, si bene le 'au placut, quà se ei scimbe superáte a in buccurie. Svátú l domnèdieesc 'au lassát tot lucrú l pre Ámor. — — Quàre uár si pòté fi d' intre Domnèdiei, quàre mái fèrice uár pòté face tenerèlle le fetisóre?

In Tienutu l drect 'in fácia co Insólà, erà un Tener. In trupu lui cell sulleget si mún-dru assémenaua Domnèdiei lor, quand se pre-amblaua pre práturí le inflorite, au pre subt umbrí le lunci lor. De multe 'ori ei vorbeua. Táta l sau, che mái inánte de arèquòti anni ce sodòm uár si fost. Vèdi cètià cellia collo in Máre — disse — arretando ei Insólà — se

vèdeua dellà scena: che no erà depárte de Tierrmuri. Máre bòccatiélla de pamment se intendeua accollo in Máre. In inárgine a acelli' ei sedeu a pariécche fèrice, *Milon*, si *Semira*. Pòteuam mérgeua pana là scenà lui tot pre o pávisce mûndra: máre numer de Turme se pasceua pre amenduóe ripe le: ce mái máre buccurie le erà intr' o Fetuca, quáre suguea çicia, parando se che e un idol a fromsetie lor. Depárte de pre Tienut veneua Mullierí le quà se véda fromsetie le Beát' ei, se ei duca dánie, si se benecòvventézze Fèrice a Mámmá elli. Iár si acum tot me turbur, de m' vene in mente friccà mea ce de a tunci. Lá Média — nócte còttremòratorio sonet, milli de tonuri tradira d' in sòmni tot Tienutu I: tot impregioru I tremòraua. Turbátà Máre, pr' in neexpòse urlari se suuivi de a suprà Tierrmuri lor. Váiúri le de fricca, si de sodòm, depárte sonaua sub Cerio I de nócte a: iár subt accoperime a intunerecu lui nemene no pòteua se precépa causa miselie ei. Tremòr, si ingrozélla accoperira campurí le: aspèctament fóra speráre ne urgeuá animí le: iár deschidiand portí le Lume ei Díorí le de demanétia, vediuram cruèncenu I secret pre de a suprà Mare ei. Campu I cell d' intre Insóla, si uscát I 'au inghitit turbátà Máre. Dòpa ace sclippiènd inátru I sóre in lènà Máre, dát 'am de Insólà cellia collo, si unu I d' intre noi, quarui Domnèdiei ei ei 'au dát' mái ageri occhi, diceua, che pr' in cètià subtire vár vèdé scenà lui *Milon*, si pòmí

pòmi ei celli de pallanga ea. Dár de traéscce
co Mulliere a co tot: dár de se tepéscce *Me-
lidà* in singuratáte a sà: beátà acéstá, ce mái
fromósa intre tòte, quáre occhi mòritòri le
'au pòtut vedé. Aceste còvvente quom se pren-
sera in animá Teneru lui! — d' in 'órà acéstà
de multe 'ori amblaua pre márgine a Mare ei,
quà un retacit, sòrte a Insól' ei minunát
fèrbando o in pèctu sí: o dáta ei se fura
un sòmni pr' in gene le occhi lor: sonand un-
de le, ei lypira occhi ei pr' in oleio de balsam:
Precepand Amor s' 'au tráss langa èll, depar-
tand ardiatóre le a Média — di ei sagétte co
a lui aripcélle, acest vis ei l'au sopotit in ò-
recchi: quà quum uár vedé Tierrmuri ei Insól' ei
cellia: Domnèdieiti ei Liubire ei se preamlaua
accollo co o fácia machnita subt umbre le celle
santte, au se plangeua pre a tuffe lor, au a florí
lor leganatóre rámurí. — D' in fundu l um-
br' ei in pássi leni, sí in affunde cògetacioni
còffundáta passèua inánte o Fetuca: o, a de-
occhitóre ei fromsétia, Céta — co fromsetie ne-
maèstrite s' adprópieua. Peru l ellí cell serèn,
de o pártte assea se imprescìeua pre 'umere ei,
prequom curre lácte le in tóre láturí le pre
mármòrà ce luceda: de altà erà in pica in
bátjocura legát co pennè de myrt: o albime
ambietóre ei sedèua in fácià ce inpharmecatóre,
quà o ròsa, quáre prende a se vescedì, afflan-
do sí intr' un sin tener pre radecinà viuaci' ei
repausáre a: infocáte ámaruri ei se stringeua
in occhi ei ellí celli extralucitori nègri. Assea
veni

veniui inánte, neoullitando se nicci là lèn suf-
 flatorio l ventucell, quáre se intreceua co ea-
 nicci là flóre a de jumettàte vescedita, quáre,
 pallangariènd, se legaua de picióre ei, si co
 scomp oleio — quáre, tóta nócte a in sinu l
 elli cell curát, inchiss spre a elli tréba l tie-
 nusse — ei ambieua myrossu l: ci anche nicci
 là celle mái dolci póme, quáre in multime a
 façade lor sá le despre ámenduoè láturí le dro-
 mu lui amminitiaua 'òmo l de pre induoite le
 lor ráhuri. Assèa se preambulaua pre ripe le a
 Mare ei. Intristáta se oullitaua preste adfe-
 diátà Máre, là cellie l alti Tierrmuri, arradè-
 cando si albe le mani, se pareua, che se róga
 de adjutorio. Iar ei pareua, quà quom in ra-
 pede ei uár curre spre adjutorio, Amor pre-
 mièndo ei dulce a lui lá ripí le celle umbrá-
 tece — o uár adduce in bráççie le lui, quáre
 tremòraua de focu l lui Amor. Co buccurie
 se pallangareua si co vollia bona se intreceua
 Domnèdieuti ei drágoste ei pre langa èll: co co-
 noni de flori l incoronaua, d'in mollicelle le lor
 aripcelle excutturand balsamu l florí lor: in fro-
 mos myrossitóre cétia l incingeua. — In sòmni
 anche ei batteua animà — fáçia ei se infocaua
 — bráççie le lui imbracçiára mollicellu l aèr —
 si assèa se tradiui. Mult tèmp mái zacù in desfe-
 táre a acèsta phantásita. Dómne! assèa striga
 co búzze tremòracióse — unde s'? Dussú s' 'au?
 — fugit 'au d' in bráççie le mee le? Ah! iò
 zác 'icci pe ripa — — — collo, depárte — —
 depárte e Insólà! un vis ah! un vis m' 'au in-
 fel-

sellát — — in pòrròre — ah, sentiesc! che m'au facut nefèrice.

De acum inánte mái de multe 'ori mergeua là Tierrmure, de quòt pana acci: in afunde suspinamente, co cruèncene cògetaturi luctando se fèdeua pre arèna Mare ei, pe de a suprà leganatóre lor unde oullitando se drect lá Insóla. Mái alless nócte a là luminà Lun' ei, quand tot Tienutu I erà accoperit de o lènátate, si Máre a anche nomái de abia se leganaua, stand pre márgine a Tierrmuri lor, ascultaua óre no vár pòté audì vr' un còvvent de quatra Insóla: de multe 'ori aslea ei se pareua, quà quum uár audì plangeri, séu sonu I cuivá còvvent dulce. Fiènd che de quòte 'ori no infèlla doròri le Liubiti lor infioratà inty-puire! De multe 'ori strigaua, si ei se pareua, quà quom de depárte ei s' uár dà respons. De multe 'ori ei pareua stelle le celle de pre márgine a Cerio lui, che vár fì lumina, au foc uár flacrarì in Insola. Dóra — diceua — dóra là Turma langa focu I abia ardiatorio séde singura, si f' plange co ámar lassatà sórte, si in lènátate a nocti in zadáru f' pérde, si f' ingròpa in suspinamente tenerelle le dile. Voi, o! voi venturi! de uáf fì iò pòtenciosu I aripi lor vóstre! — rapediti ve — exbòrati, o! venturi, pre Tierrmuri ei cellie, si ei sufflāti, che iò, quà vái de mene, me tepèsc pre acésta Ripa.

Dára — aslea se mandcaua in sene — ce mí s' 'au facut mente? ce liubèsc iò a ámaritu I de mene? Vis — un vis desert! Acci dòrmiuio,

fi intypuire a mea plasmuiui un typ înainte a occhî lor mei fromos, crèdi mái fromos, de quòt tóte acéle ce 'am vediut pana ámù — me despèctàuiò — iár, oh! no mi 'au perit d' înainte a occhî lor, quom pèr alte visuri! Affundu ni' séde in Typuire — no l pocio d' in mene desradecinà — in tóte particelle le suffletu lui mèò dòmnesce — si totu e vis — o umbra, a quarui addeverientia no e, póte fi, in tóta Lumè a. Acellia ce o liubèsc, e cellia ce me urgésc in tóte lucruri le mee le: fiesce unde me duc, totundene me òrmézza — mí se da de làture, fóra stins ardiatorio foc mi adprende in anima mi: ámáruí le aceste intypuire, le inno-trétia in mene, si me tráge co pòtentià là Tierrmuri ei cellie collo.—Ah! fie ti ruffine — cèrca ti mente a:— adfediát, si co vollia bona fii, quom 'ai fost si pana acum: extradòllitorio, si in lucru l tau co mente fii. Du te, si ride de jouità tà nebònia. Lásca Tierrmuri ei acesti, si multiaméscè Domnèdiei lor che no te 'au facut ciuffu l Tienutu lui tot.

Iár tot in zadár se luctaua co acésta minunáta drágoste — in nemica ei 'au fost vollia se se depàrta de Tierrmuri. - - -

Inse intre céle mái dolci a lui lucruri anche ei staua înainte Typul acestá. Astea ei se pareua, quá quom l uár tráge o pòtere nevediu-ta quatra Tierrmuri ei acellie in tóta 'óra. Voi, oh! Domnèdiei! — apoi a tunce astea strigaua — in zadár me vâ calcà pe mene drágoste a acestá — Typ de umbra vâ implé co ámár tenere le mee le dile? Iár visu l acest — no e
astea

aflea vis acestá, quà quâre l nâsce buiguítóre a Intypuîre. No e co pòtentia, quà se póta Intypuîre a d' în sene o fromsétia quâsi acéstà, quâre nemarginita, tóte fromsetie le, quâre le 'am vediut, le intréce, o a suggraphì. singura Intypuîre a nicci no póte în sòmni acest lucru fáce. Crèd che un Domnèdiò mi 'au dát Typu l acéstá in mente a mea pr' in un vis. Iâr pentru ce? Ce scop ascons tréba se 'aiba? acest lucru no l pocio se l còpprènd. De traesce a nome a acésta fromosa Factura in Insólà acellia, pentru ce s' 'au arritát? pentru ce doréscè, quâ se me tepèsc de doru l elli? pentru ce me lássa fóra sperâre, adjutorio, si mislociri, quâ se pot adjuge pana quandvá Tierrmuri ei acellie? Ce svát, ce lucru m' uâr pòté adjutà? fiènd fóra pòtentia a innotà lá Tierrmuri ei acelli depârte de collo. Addeverát, che Domnèdiei ei còttèddie cògete si pretrecatóre mente 'au dát 'òmo lui, si l'au lassát pe sene, quâ se si întórqua spre bene le sau inâlte le lui pòteri. Ah! dá ce mente 'òminésca me póte invettià a amblà pre de a suprà unde lor Mare ei, si a crepà co notu l nestatóre a lor fáçia, quâsi un Cygn, fóra excadére!

In zadár se luctaua, in affunde cògetacioni còffundát, co vollià sà: no affla nicci un modru: che pana a tunce anche no còttendiásse 'òmini ei intru scanduri frágete a si incrède viuáçia unde lor: che ce uâr si si cercát pre Tierrmuri ei departáti? Crescand pre tot locu l 'érba spre mandcâre a Turme lor, incarcerated
pòmi

pòmi ambièndo se co póme le lor, si limpede a vâlle co strepitóre a sà apa. Mái máre 'avu-
 tia, de quòt acéstà no connosceua. Mult tèmp
 si 'au fèrht cápu l — ce afflaua bene, iára
 extricaua. O dáta tristu f' çippa occhi ei pe Má-
 re, si depárte precépe arèce ce unde le l adu-
 naua adprópe quatra èll. Sperament, si vollia
 bona ei curr in dáta d' ín occhi ei lui celli ageri:
 veniènd mái adprópe, vediú, che un butuc de
 un copàciu cadit innóta quatra èll, quáre pu-
 tregállio l betranétie lor excabièndo l, un lie-
 pòre de máre ei sedèua in borta, quáre urgit
 de cevà, pr' in notu l sau, si afflássè intr' ace-
 stà scutu l O crénga stramba frondiósà, l acco-
 perisse co umbrà sà, un ventucell, lènu l me-
 naua quatra Tener. Cògeta Teneru l, che
 acest uár si un segn bon; imbeuetát de vollia
 bona saltaua pre Tierrmuri: dòpa ace, iára
 intr' ace si fèrbeua cápu l, quom uár pòté in-
 luminà acest Typ intunerec, quáre affèa ei se-
 deua nomái in typuire a lui, quà o umbra de
 nócte a, quàre o dáta se véde, de altá se pér-
 de d' inánte a occhi lor iára. Trásse butucu l
 pre uscátà arènà Máre ei, quà mane co díorí le
 se se prenda de lucru l acellà, a quarui fór-
 ma, nomái necócta ei zaceua in mente. Spe-
 rare, desperacione, si nestatament l òrmára,
 pana in reversáre a Díorí lor. A tunce co une
 alte le lui celle fóra maèstria — che anche fè-
 xicirà Ludime paucinelle lypseua — se lua
 quatra Tierrmuri. Dár n' am vediut de 'ori fó-
 ra numer — affèa f' batteua cápu l — frondie le

piccâte, sgarcite lèn innotand pre de a suprà ape lor, tògnà ámú vediuio mái de adprópe in Lác langa scenà nóstra fluturi, quáre staua in scláva pe de a suprà Lácu lui, ori 'icce, ori colle sediad pe frondicelle, neudando si picciorelle le: iò anche vollio se cerc, fiènd che fíre a mi 'au excarminat lucru l de jamettáte. Pana a tunci vollio excabì butucú l, pana quand si iò vollio incapé in èll pre ussor. Astea vorbiènd, se prenze de lucru si. Oh Tu! — striga — fiesce quáre si blanda Pòtentia! quáre mi 'ai adduss pre fronte a mea sòmnu l acest fóra oullitáre, audi, oh audí mi suspinurí le! fa quà se 'aiba sudóre a mea un cápet fèrice!

Lucrand anche se oullitaua de multe 'ori quatra Insóla — dicand — Oh Tu quáre ce mái mûndra esti intre tóte mòritóre le, ce uár pòté si astea greu, ce no l uár pòté Amor ussorà! Ce perire uár pòté si astea máre, quáre no o uár pòté invinge drágoste a! Vái! ce dolci speracioni mí se jóca inánte a ochí lor! Quom mi uelli pòté, a mòxi, quand vollio exì là Tierrmuri, tráge liubire a tà. O! no e co pòtentia se mi o trági! quand a mea nicci no se oullita lá affundime a Mári lor. Còttèddiát 'au quandvá Drágoste a, cevá mái còttèddiu, de quòt acestá?

De multe 'ori superát se lassaua de lucru si: ce in nemica me sudorese ió nebon, — vorbeua in sene. — De uár intrèbà cinevà ce se duce pre 'acci: Fráte ce fáci 'acci? ce uár dice, respondiando ei iò intr' 'acest typ — excabeso

Legnu

Legnu l'acestà, quà sediad in èll, se innot pre Máre — Cine e blasphemátu l'acellá quá-re f' l'ássá Filliu l'sau cell nebon pre Turbá-re a sà? Aceste uár trèbù se dica — affea vorbiènd, co 'òrrire cautaua lá lucrú l'inceput: Iára incepú de nouu a cògetà — tògnà de no uollio adjuge cápet: totu f' quòtevà 'ori de fedére bene mi le uollio petréce, Au se no còt-rèdio a tòtà pentru Drágoste a mea? Crèd che fed 'ómni in Insólà acellia: vorbe le Parente lui mèo me fàc se crèd — iár visu l'mèo — quáre Domnèdiei ei l'au adduss pre fronte a mea — — me addeverézza. 'Si de quomvà fed accollo, Dómne! lypsiti, f' lassáti tréba se fie. Dá de 'au mòrit f' Tàta l'sau, f' Mámma sà, au de vor mòri de acum inánte, f' ellia singu-ra và remané, lassáta de toti in Insólà acéstá, ámáru l' f' desperáre a vescediando ei tenere le fromsetie, intr' o singuratáte superáta extraina. Dómne! vái! no nomái Drágoste a: ci f' milà anche e datóre, f' a bátte cápu l' co ce mái máre perire, intr' un lucru quà acestà. Affea f' perdeua, f' iára f' questigaua de multe 'ori còtteggione a.

Pauçinelle díle dòpa acellia 'au excabit butrucu l' de èxnóva, quáre se pareua o Luntre fóra fóma. Trásse l' co máre nevollia unde erà Tierrmuri ei mái micci, f' unde facusse unde le un sín: acci l' pòteua apperrà de vá-lurí le lor. Dòpa ace impinse Luntre a in apa, f' sediú intrinsà — ventu l' lèn ei duceua Luntre a pre placere a lui panga Tierrmuri, èll

Pediend co extradòllièlla ce excadére, au bene vár precépe in lucru l sau.

Valurélle le ei çippára Luntre a pre Tierrmuri: iár iára incepando si lucru l o intorceua, si fóra stáre o extramutaua. Ámu, dicand e gátà ce mái máre pártè a lucru lui mèò: iár unde e mislocire a acellia, pr' in quáre se pocio pre placére derége cálle a mea. O còtèddiáre fórtè nebona vár si de m' a increíble singur aripí lor venturí lor, si spátthe lor unde lor, si assea mi a deschide drom quatra Insóla, pre nemarginità Máre. Milli de cògetamente ei staua inànte in intypuìrè. O dáta ei venjui in mente, che Cygni ei, si alte pásseri innotatóre anche se imping pre dossu l unde lor co picíore le lor. Acest lucru ei intense iára o speráre nóua: fiend che de l'au invettiát dobitóce le a innotà co legnu l: aceste l pot invettià si inderectáre a Luntre ei. Dà — disse — de vollio gatá picíore de legn, assea de láte quà a Cygní lor, si de amenduóe láturí le vollio inderectà butrucu l co manurí le mee le. Plèn de vollia bona se rapediui in padure, quá se tállia legn de acellia tréba: facú duóe legne in fórmà remige lor, si co acelle se intórsa rapede lá Luntre: mult si 'au battut cápu l, bene che in nemica: iár tot no si 'au pèrdut animà. D' in dì in dì prevedeu a picíore le pásserí lor innotatóre, si in róta díó a invettiaua de elle quóte un modru nouu, quàre l pòteua folossì in inderectáre a Luntre ei. Mult 'au stát prèponit in sinu l Mare ei, pana quand,

quand máí còttéddiu, si máí incrèdiando se maè-
 strie ei lui, se 'au lassát de a suprà Mare ei, de
 unde iára intorquando se plèn de vollia bona
 'au sarit inápoi pre Tierrmuri. Ah! ce dulce
 buccurie — assea strigaua — ámu e cápet *Mi-
 nime* ei acest' ei: co rádie le celle de ante a a
 sóre lui vèn fóra tremòr là Máre, si de mi uor
 si venturí le benevollitóre, mane in legnucl-
 lu l acestá me láss in Máre. Addeverát fór-
 te còttendia mi e vollia: iár drágoste a me
 férbe, si me immóra: nomái un friccós no còt-
 tendia mangalliére si adjutorio a duce pr' in
 amminitiatóre le periri, cellor nefèriciti. A-
 cum legando si Luntre a in sinu l Mare ei, se
 întórsa là scenà lor: fiènd che 'au fost venita
 si nócte a — — — —

C a n t. II.

PAna 'acci nomái pre nevediuu ei appren-
 deua Amor focu l spre lucráre: iár acum, intr'
 o nócte rorita, co aripi de vent exbòra lá lu-
 minà Lun' ei in Insólà açellia, unde sedeu
Eol, Domnèdiò l venturí lor. Inánte a lui
 urlaua stánni ei, celli ce tien venturí le, in
 pescerí le a lor celle fóra fund, inchiauète.
 Drect pre stánnu l acellá s' 'au lassát gios,
 quáre inált si arradèca cápu l pre de a suprà
 unde lor, unde 'au afflát pre un çiclu sediand
 Domnèdiò l venturí lor, inánte a ussi' ei pe-
 scere' ei. Co láárma urlatóre amblaua in l an-
 tru, si a tóra venturí le, quom bangaèsc albi-
 nè

ne le panga albináriori. Pre bona placére a lui se rapediéua a fóra spre turburáre a unde lor, au se fluere pre de a suprá montí lor, sèu fulgere se vérsa a suprá cápu lui Tyránní lor: iár venturélle lor cellor lene le lassaua se se jóce pallanga scení le celle adsediáte, si pe langa praturélle le celle inflorite, quá se adápe sudorità extradánie co balsam recoritorio: au se se jóce de a mârissóra pre subt umbrí le luncí lor, lèn impèdecando se in frondie le tuffe lor. Iár acum no se oullitaua *Eol* lá venturi, superát sedéua de a suprá unui stánn, quáre róa roreua, stand co o mana pòsa pre genunchio in cot, co cellia l alta stergando si somnu l d' in occhi, co o fácia machnita sedéua implantando si occhi ei là unde, quáre se tavaleua in luminà Lun' ei — — Drágoste a l ferbeua. — Drágoste a unei Nympha de máre, fièndo l fost Amor sagettát, co ce mái ascutita sagétta, quand mersesse pre langa èll, si l 'au fost vediut sediand intristát de a suprá unui stánn. Prècepand Filliu l Cytthere ei plangere a lui se adsedia pre un stánn de adprópe, quá se ei póta mái bene ascoltà plangere a.

Oh, Tu! — asfèa se cantaua — Tu Nympha, quáre mái dulce esti de quòt tóte Nymphe le ei *Thetida* — mái fromósa esti de quòt tóte innotatóre le Mare ei, pana e lume a no mi uá intórce despètrime a si liúbire a tà dòrorí le mee le? Vái! de mult me tòrpéscè si me mácina fromsétia tá: in desertu m' duc incre-

diute le mee le venturi suspinurí le fi ámaracioní le in òrecchi le tá le: au no me vèdi, quom zác vesced 'acci pre stánnu l'acestà occhi ei ámariti çippando mi dòpa tene, quand innotèzzí pr' ìntre spumicelle, in quàre, rádìe bátte albíme a pèctu lui tau cellui alb quá lácte le. Quand te radèci inált d' ìntre spume, vediando ti tóta comórà fronsctie lor, o desfetáre inpharmecatóre m' executura tóte medullarí le. Iár quand te ascondi in adúncurí le unde lor d' inánte a doritorí lor occhi lor mei, vái! a tunci sudori de ghiáçia m' picca de pre fá,ia: au quand stái in scláva plèna de vollia bona co celle l' alte Nymphe pre de a suprà extialucitóre lor spume, spumand si Máre a pre langa voi, si de pre cononí le vóstre celle de 'erbus de pre náre currand apà, vái! o indíavolità turbáta parére de reu m' rumpe pèctul, vediand luçtando ve dòpa a vóstra bona placére, si prefugurièndo ve Domnèdiò l, cell co rogoz incoronát, co o bota de pipirig, quàre rapède intorquando se, te stringe in bráçcie le lui celle complète. Drèct che còpse le tá le celle ude in dáta ei vèscá, d' in mani, si a tunce ascondiando te, depárte exi a fóra de subt undí, ciuffóliendo l, ridiand de èll. Iár quand te urgéscé si subt unde, quand nicci pre unà d' ìntre voi no o ved occhi ei mei, au quand neàspèctát quàrevá d' in sinu l Mare ei, te arradèca pre 'umerí lui celli ce piccòra de apa, ridiand de expállimàtà, vái! a tunci bált pammentu l de manía.—

Fiènd

Fiènd che tu ridi, si iò no me super, pentru
acest a ltau joc pre còttéddiu, si nenica no
ti pássa, quòte amàre me mandca pre mene
mifellu l. O dáta m' intènd manurí le com-
plète quatra Tierrmuri ei mái de apprópe, quá
se resipèsc acell fóra lége: O dáta chiam ven-
tu l cell mái turbát, quà se rumpa cápè a-
cestui inánte a mea 'òrrit joc, pr' in celle mái
cruente còttren còratóre fórtune: — iár tèmàn-
do me che te uelli manié, m' picca pétrà d'
in mana, man inàpoi urlatóre le ventóse, si
picc gios intr' o lessináta ammetire. Tot me-
reo te cèrca occhi ei mei, de me desmenta
nócte a sonu l unde lor, còget, che tu innoti
quatra Tierrmuri, in zadár te chiam, si cert
intunerecu l, quáre te asconde d' inánte a
occhi lor mei. Ah! pr' intru ce no esti tu
pammenteána. Undi còttremòratóre me im-
pédeca a me duce là tene: suspinacioní le,
si plangerí le mee le, le inghittiesc. Vèna, oh!
vèna là Tierrmuri ei nostri: afflà uelli 'aicii
liubite pèsceri: venturelle le mee le, celle mái
blande te vor recorì: celle mái dolci odóre tí
le uor adduce d' in tóte partí le lume ei: sub-
ce mái dulce abòrire a lor vor in florì pallan-
ga Tierrmuri ei mei dorite le umbri. Vèn',
oh! fii Imperatèssà venturí lor. Vèn', oh! in
formà acellia inpharmacatóre, ce te 'am vediut
de ante a pre Tierrmuri ei mei, quand se-
diand intrè fiori, ti extraluceua pèlle a ce al-
ba, quà crinu l là luminà sóre lui, si piccòre
extralucitóre curreua pre 'érba de pre tene,

prequom piccòra ró a de demanètià, de pre mollicèlle le ròse: vèna si remai in bràccie le mee le, si no te intórce mái mult, quási a tunce, in unde inderect. — Ah! quand apprópe — apprópe erái de mene — ai sarit in af-fundime, sagettand in mene tóte sagettí le Liubire ei!

Assea se cantaua Domnèdiò I Venturí lor, quand se adpropiesse de èll Amor. Tóte plangerí le tí I 'am audit, oh! a I tot pòtencióse Dómne! Écca, iò filliu I a Venere ei in félle sdrávène, 'am pòtere a tí departà dòrorí le. Joro me pre ináltu I Olymp, che de quomvà mi uelli plenì rògamentu I, co ce mái agera sagétta vollio sagettà Fillià lui *Nereu* ce nélcosa: roffie de ruffine se vá suuì pe Tierrmuri ei tai, si co ce mái aspèctáta anima ti uà restórce ámaramente a tà. Mirando se *Eol*, plèn de vollia bona ei responsa. Pòtenciosu le Filliu le ai Venere ei! Ce ti pláce se ti plenesc? Nemica vá fi dárú I meo pallanga infèricíre a acellia, co quáre me ambii.— Audi mi dára rògacione a — disse Amor — inchide in dáta tóte venturí le, pana mane séra, quand sóre le iára vá scappetà in Máre, si m' da sub pòtere a mea o millia de *Zephyri*. *Eol* co còvventu I lui cell pòtencios chiama venturi le tóta Lume a incongiotóre inápoi: co o féra urláre exbòrára de tóte láturí le. Domnèdiò, le inchisse in Pescerí le sá le: iár milli de *Zephyri*, pallangarièndo se, se adunára lá Amor.

Prèstèni— disse Amor — prèstèni velli vedè
chárú l serbi' ei tá le, si dorità tà ti se vá
plenì: acum me duc tempòre unde me chiáma
datorie a mea. Dicand exbòra pretrecut de
Zephyri quatra Tierrmuri ei acellie, unde 'au
fost vediut còttèddiu l Tener in Diori, quá-
re buccurando se de dèmanètià ce fromósa,
se implusse de o bona speracione. In lèn
prisniènd intènsà Máre in rádìe le resarito-
rio lui sóre, mái chiár vedé acum Insólà. Tierr-
muri ei resonaua de cantari le pásseri lor: duoi
parumbi selbátèci ei exbòrára pre de a suprà
cápu lui quatra Insóla. Venturelle le jòcando
se lingeua umbriti ei Tierrmuri. Astea de má-
re páce erà pre tóva Máre a, quà quand 'au
sarit d' in undà Mare ei Dòmna Venere in-
tru impharmacatóre a sà mândrie. Chiáru l
sóre, Máre a verde, si Tierrmuri cò dor pre-
veghieua minune a ce vá se fie. Ammortite
staua Venturi le radimáte in aripí si: Nomái
venturelle mollicèlle sarutaua Dòmna Domnè-
dieítia, si fromsetie le ce vá se fie. De nouu
ei adprende Amor indegnáre a, si ei infoca a-
nima — si amú sediu in Luntre. Oh! Neptu-
ne Dòmna l Mari lor — astea striga — Dom-
nèdiei, si Domnèdieítie, quáre sedeti in Mari,
ah! pediti mi inceputu l meo. No o bátjo-
cura, au o summetie m' 'au invitát spre acèsta
còttèddia fácta. Oh! no, — drágoste a, quáre
o 'au ascons un Domnèdiò in animà mea, quà se
port adjutorio lypsitu lui, m' 'au adduss intr'
a tótà. Lassáti, oh! lassáti me se adjung

Tierrmuri ei cellie fóra fórtuna. Iár tu quáre 'ai apprèns focu l'acestà in mene no me lassà, oh! no me lassà in 'óra de acum!

Dicand aceste, tempòre radèca Amor o ruda d' in Luntre a lui, intr' a quarui verf cononi de flori se leganaua, arritand quatra Insóla. Fiènd che 'au lassát Zephyrí lor se suffle uni ei d' intre èlli in cononi, si de quatra Tierrmuri, se adune spume le quatra párte a d' inápoi a Luntre ei: là alti ei se despárta unde le si se netediésca dromu l: là celli de pre òrma se recorésca Teneru l'intru sudorire a lui Intr' astà 'óra precepando se Teneru l'che l'adjuta vr' un Domnèdio, Luntre a si o împinse, co o anima fórtè de pre Tierrmuri. Amor exbóra pe nevediut inánte a Luntre ei lui. Tritoni ei anche venira a fóra d' in affundime, si de pre Tierrmuri depárte innotaua jòcando se, filli ei lui *Neptún*, si Fète le lui *Nereu* celle co rogoz încoronáte, in pregiuru l' lui. Fórtè buccurando se, se miraua de còttèddiu l'acest mòritorio, quáre ante a 'au còttèndiát si a încréde viuáçia, intr' o luntricélla, Mare ei láte — Fii ferice — aslea cantaua — drom fóra excadere còttèndiáte Tenere. Norocu l' ti uá resplatì lucru l' tau, quáre te 'au invettiát a èxèudire, si a fire animos. Quòt de fromos innotèzzi, impennát co cononi de flori, pre de a suprà extralucitóre lor spume, quà un Cygn pompos co maèstricióse le indrectatóre a lui picjóre. Amor exbóra inánte a tà. Fèricitu e cell co l' scutéfco Amor. Preemití l

intrèg, oh, voi ombre a acest' ei Insóla ! Accollo ei se resplatésca a lui dulce resplatire, pentru a lui còttèddia èxcudire, Vèdem, oh, pre bene vèdem, in quòt vâ prefâce tempu l de apoi èxcudire a tà: Popóre vor accoperí nemarginitu l Ocean co Nauí (*) le lor, si vor innotà là Popóre departáte, Popóre extraíne mirando se vor vèdé a Mare ei blandi Tierrmur, comóre extraíne, 'avutíi, invettiaturi, si maèstríi nóue vor duce si adduce. Pre Marí le selbátece vâ amblà *Nauitá* (**) pre calli neambláte, si vâ innotà departimi nemessuráte. Fóra tremòr vâ stà impòncif ventóse lor, quandvâ urlà Máre a, si Cerio l, si quand se vor luctà complete le váluri co Náue a lui. Aflea s' de còtteddi, si de èxcuditori Nepoti ei lui Prometheu: flágra domnèdieésca le flagrésce in pèct. Sodòmu l amminitiatorio nomái mái táre le indégna còttèggione a lor ce fóra impèdecáre.

Aflea cantaua Nymphe le, si Domnèdieime a Mare ei: uni ei in palmi battando si jòcaua impregioru l Naue ei, alti ei desmirdáte chori choreua in trambitie de víocc. Fèrice sossuii Teneru l pr' intre jòcarellí le aceste lá Tierrmuri. Umbri leganatóre, si venturi recoritóre l preemira. Plèn de vollia bona sariui d' in Luntre a fóra, si o trásse lá Tierrmuri,

c 5

mul

(*) dòpa Ruffi: *Korábie*:

(**) *Korabiévin*.

multiamiend Domnèdicime ei, fiend che ei 'au inderectát intr' a tót de dulce còttedià lui próba. Plèn da speráre amblaua in sus, si in gios pre subt umbrí le insól' ei. In tot pássu l, plén de vollia bona, vèdeua òrme de mani, extradòllitóre, Vèdeua smocchini ei, Meri ei si Peri ei pòsi intr' o addeveráta òrdime: intráuriti ei struguri de adjuns spendiuraua de pre vitie le celle de via. Preamblari de jásmin, si de myrt se afflàua: limpedi vallicelle curreua d' intr' un bárc intr' altu l, a quaror márgini, mult ñumer de flori, le incoronaua: afflea amblaua in sus, si in gios cevà cercand: Intr' ace *Melidà* fedeuà quà o muta in scena, plecando si cápu l in sinu l Mane (*) sà, afflea stand long temp, *Semirà* tallieua tacementu l pre òrma in duóc: Ce te ámareici dulcà mea Fillia: dèct ce te tepesci intr' a tótà suffletà mea *Melida* ?

Response *Melidá*, lácrymi piccando ei d' in occhi ei ellí celli fromosi. Ah! no scio — no pocio se nomesc, dèct ce me tepesc — no scio dèct ce m' bátte animá — no scio ce graue-táte m' záce in pèct, quáre me fáce nefericita — ah! — mái nefericita de quòt tóte alte le plasmuiri,

De quom dulca *Melida*! disse superátà Mámma, ce dici? nefericita: Intypuire a tà ce minunáta te fáce nefericice: Ce tí se lypsésce? au no ti crèsc fòrte mûndru tóte a tá le plante

(*) In loc de Mámma' e' sã tã, tyáss lá o l' alta.

re. Ved che fiesce de ce te prendi, là acellia 'ai noroc : lunci le tá le se imbracca in ce mái desmirdáta umbra, quà se te póta preemì maderièndo se tie. Pòmì ei, quáre ei 'ai resatit, au no s' de adjuns fromosi ? De alte dáte ti erà cell mái dulce lucru turmà ouí lor. Tóte plasmuirí le acest' ei Insóla, se bátt ti a cercà (plenì) vollià.

Affea e, disse *Melidà* plangand, oh ! affea e: pana acum de tóte laturí le me òrmaua buccurie a : iár acum niccaire no o afflo. Umbrí le nomái m' multiesc ámáru l. In tóta plantà vèdeuam desfetari: d' in tóta flóre a m' curreua aceste.— Oh ! iár acum tóta Insólà s' 'au vescedit despre a mea pártè : tóte plasmuirí le còstatóre s' mái fericite de quòt mene. Fiesce in vervu l rámurí lor ved stringando se pásserí le s' a buccurà, si a cantà : fiesce gnèlluffelli ei pandesc, quom se string là umbra, si se buccura de soçime a lor, saltand de vollià bona: au adsediàti se resuffla langa unuí altuia láture lanósa ; Oh ! — vái a tunce tristu l mèodor no l pocio suffocà in mene mái mult ! *Semirà* ei rupse vorbà in duóe : tot questigari le celle de mult, Tu Féta fóra regáz ! ce visurí s' acelle ? a suspinà dòpa un lucru, quáre nicci nomì no l scii, quáre no se affla in Fire. Quà quom uáf pòte iò mornaì, pentru ce no e Máre a acéstà, uscát ; au dèct ce no pocio exbòrà, quà pásserí le ; séu pentru ce no vorbèsc legne le aceste co mene. Ci anche tóte aceste, anche no uár fí affea minunát lucru.

Melidà disse ; tot no m' páre affea minunát-
 affea de a suprà fire ei a fì ce iò dorèse: Pen-
 tru ce nomái nóue amenduóe ní se lypsésce,
 ce tóte alte plasmuiri 'au de adjuns. Mandca,
 dorm, aúd, myrossesc, quási noi se buccura,
 si se intrista, allèss de le despartiese de so: iò:
 affea de multe a lor lucruri fiènd co a nóstre
 de obfce: dèct ce no e si acéstà?

Dèct ce no e si acéstà! Féta minunáta —
 response Mámma sà intr' un trist tòn — intréba
 Domnèdiei ei, pentru ce no ti 'au dát alta
 soçie, nomái blande le oui, si pásserí le celle
 co vollia bona? De 'au vrut Domnèdiei ei
 affea acest lucru, de ce no ti adjuage soçie a
 acestor? Intr' un tòn lèn plèn de fricca res-
 ponse *Melidà*: Affea e: iár gnellusselli ei no
 se buccura de soçie a ciute lor, niccì parumbi
 ei de a Rátie lor: fiesce quáre nomái de fia-
 tie a assemene le lui se buccura. Gnellusselli-
 lor mei anche le pár mái bene de parié-
 cche a lor, de quòt de mene.

Au, disse *Semirà*, no s' iò soçie a tà, no s'
 de o forma co tene, no m' mái pláci, de quòt
 póte se pláca óue a óue ei, si pássere a pás-
 sere ei? Eia — patrinsa response *Melidà*, — Oh!
 eia dulça Mámma! iár si tu te intristèzzi —
 Póte che niccì tu no te uái superà intr' a tótá
 messura, de uám fí mái multi: affea uár fì buc-
 curie a mài vária. De uám fí mái multi, ah!
 ce lucru fromos uár fí, quand ne uám bátte
 co o pòtere unita ti a plenì vollià. Ah! de
 uár fì nomái unu l, unu l de uár fì nomái
 anche

anche, quarui mi uás pòte in sinu ei' versà
desmirdarí le — quáre uár fì tot langa mene—
Oh ! affea e — anima mea te luibésce preste
tòte. Se crèdi che affea m' páre, quà quom
uár fì tògnà si mái multa luibire in sinu l
acellui, o luibire quà acellia, quáre nicci no o
pocio nomì, nicci no o connosc.

Semirà suspinand : täre me rumpe in anima
neferice a pothà tà ! Pentru ace ti trág Dom-
nèdiei ei acéstà unà ; fiènd che o pre ardi
(doresci) Fiènd che èlli uár scì d' in tot le-
gnu l, séu d' in tóta pétrà, o factura quási te-
ne fáce : iár —

Melidà apprènsa ei rupse vorbà — Au d' in
tot legnu l, d' in tóta pétrà uár scì ? Dómne !
pre tot legnu l, pre tóta pétrà bene te uollio
còvventà. Tot ce pot mündru, fromos adduce
partí le annu lui, pr' in ce mái fèrbente rò-
gacione, vóue Domnèdiei ! quà un chár a anim'
ci mea le, ví le uollio pone pre altäre le vo-
stre — acéstà mi e vollaia — — Infioráta se tras-
se *Semirà* inápoi — Dómne — ! — strigand — ce
ved — si statú inlegnita. Acum Teneru l erà
là uffia, quáre adfisdere staua impètrit — Dóm-
ne ! acéstà e, quáre o 'am vediut in vis. Co tre-
mòr cautaua *Semirà* inápoi : tóta turburáta se
scòlla d' in locu si. De te 'ai scoborrit d' in
Olymp — disse — quá se ne vèdi, fì ne be-
necòvventát — — ce ved — tògnà affea stài si tu
de inlegnit lá uffia, quási noi. Fiesce cine
fii, nóue benepreemit ne esti, Teneru l pas-
fiènd in cása, disse : preemití me co vollaia bo-
na

na in scenà vòstra. No vèn iò d' in Olymp: minunát 'am venit iò là voi: plecát ve rog bona placére a, si adjutorio l vostru.

Melidà, pana vorbira èlli, statú nemiscáta jò-cando se co occhi ei pre sdrávenu l acest Juuene, quári o si vendura. Domnèdiei ei mi 'au audit rògacione a — asfea striga plèna de vollia bona. Fómá acestà mi o 'au plasmuit spre soçie. Vèna mái apprópe de mene se ti pálp maní le, si tòsà tà fáçia. Ci expone m' tu mie, quom te 'au facut pre tene Domnè-diei ei! Ah! fóra messúra le multiamesc bonatáte a lor! Expone m' ce 'ai fost pana acum, arbòr, au pétra, stringand maní le Teneru lui quatra pèctu si: Tenerú l suspinava: dulcà mea! — dicand — de te pocio asfea nomí. Pe mene — rumpando ei vorbà *Melidà* — Oh! asfea me chiáma in pòrròre — co buccurie te ascult. Sentiesc, pre bene sentiesc, che s' fèrice; tóte dorirí le mí s' 'au plenit. Oh! sentiesc quomo m' bátte animà de parére a bona! Manà m' tremòra in manà tà. Nevollia pocio vorbì. De quando s', no mi 'au parut asfea de bene. Ce sentiesc ámu, nicci intypuì no m' scío.

Dómne' fèrice s', striga Teneru l — De mult te liubèsc preste tóte. Vái! quomo m' resplatèsci órbà mea còttèdiàre. Asfea dicand strinse manà Beat' ei de buzze si.

Ce fáci — ce sentiesc — striga *Melidà* — Ah! cáuta se morio de vollia bona. Nóue, si ne-connoscute buccurii inpharmacatóre m' tórna
in

in anima, tôte, tôte lá ce te intendi. Tu —
maderièndo se, m' fi tot de a unà soçiù, si ti
impartiesci tôte a rá le buccurii co mene.

Ce uáf si pòte fáce alta ce, quand iò no-
mái pr' in tene pocio se fio fèricit, response
Teheru l.

Oh! dulcà mea Mámma — disse *Melidà* —
quòtu s' de boni Domnèdiei ei, che mi 'au
audit minunátà mea rògacione, si mi 'au facut
soçiè suffleccellú l acestà: vái! quòtu e de
vrèdnic se l liubesc. Oullita te nomái Mámma.
suffleccellu l acestà e tógná assea de màre,
quòt mene. No e assea de micc, quom eràm
iò arèquand, quand m' ài affiát intre ròse.

Dòpa ace începù *Semirà* a vorbìre. Quá se
ve scot d' intr' a vòstra retacire, sedèti Fetú
mei, 'icce langa mene. 'Óspere! fiènd che no
'ai venit là noi d' intr' un scop reu, expone
ne, quom 'ai venit in singurátècà scenà nóstra.
Arece prilegiu minunát pòte che te 'au adduss.

'Sediura *Melidà*, si Juene le tienando se de
mana: începú a annumerà quom ei o 'au ar-
ritat o Pòtere nevediuta in sòmni fromósà *Me-
lida*: quom ei 'au sclavit elli in dáta anima:
quom l'au prèns l a macinà ámáru l, pentru ce l
despárte Máre a de ea: quom si 'au facut pre-
òrma Luntre a: quom si 'au incrèdiut viuá-
çià unde lor fóra lége a Mare ei, orbit de Á-
mor: si quom 'au exit fèrice là Tierrmuri, ad-
jutát de Domnèdiei.

Mirando se ascoltaua minunátà acésta in-
templáre. Domnèdiei ti 'au dát in cáp acest cò-
get

get — disse *Semirà* — — quà se veni in dossu l' unde lor là noi, Gertva multiamitóre vollio duce Donnèdiei lor, quàre te 'au inderectat 'aicce, si mi 'au tavalit si mie o pétra de pre pèct.

Assea dára — rupse vorbà *Melidà* — si alti Tierrmuri sùnt collo d' in collo de Máre, si si accollo anche s' sediatori: créde, che iò tot assea 'am soccotit: iár Mámmà (*) tot no mi 'au expòs. Iár, assea dára tu no te uelli duce mái mult là cellie l' alti Tierrmuri co-excabitu l' tau butruc? Vái! remai co mene. Fii singur nomái a l' meo! Assea m' páre che iò n' uáf pòte sufferrì, de 'ai liubì si pre alti ei assea quási pre mene. Iár ámù me precep, che tu tot no esti de tot assea, quási mene. Flocci mollicuti ti 'au crescut pre buzze, quàre no s' pre a mee le. Acellia e de accollo, che iò s' barbát — response Teneru l' — iár tu esti Féta. Barbát — disse *Melidà* — me mir! — si tot no te uáf liubì mái táre, tògnà de uái si de tot quási mene. Oh! multe 'au ascons Mámmà de mene!

Semirà se scappa a ride, si lassa se pediésca de Cèna d' in celle mái fromóse póme. Iár si Juuene le trèbuiui se se duca co ea a còl- lége póme le celle mái mündre. Luctando se, si dulce vorbiènd, le fugira d' in mente còllessu l' póme lor, si neprecepando se, se afflára là Tierrmuri, unde erà Luntre a. Vedi — disse Juuene

(*) In loc de Mámmà mea trást

Juvene le — vèdi dulcà mea! 'acci prè Ripa
sta butucu l' acellà quàre pr' intre Unde le Ma-
ri lor, m' 'au adduss in bràccie le tá le. De o
dulce miràre plèna allerga accollo. Oh! affiàre
mult miràta — assea strigà — Oh! băttere de
Cáp! — unui lucrù quà acestà tí a incrède cá-
pu l, te a lassà pre Máre a láta, quàre pal-
langu Máre e nemica — e jocu l' spume lor,
quáfi un follio de fióre exbòratorio e jòcarellia
ventucelle lor in aèr. Vái! Liubire a mea 'au
sufflât còttendiàre a acéstà in tene! Oh! Dul-
cu l' mèò! Quom se ti sarut Liubire a tà!
Dà expone m' ce e acellia ce e legàt de
duòe láturi. Crèd che vor fi picióre de legn,
co quàre quà Cygnu l' ti 'ai inderectát cälle à.
Ah! benecòvventát se fi excabite Butuce! Tu
extraîne de pre Tierrmuri depárte! mái fro-
mos esti, bene che záci 'acci fóra tierra de fál-
la, de quòt fiesce quàre Prima—véra in intrégà
pómpà sà. Benecòvventátu e locu l' acellà, quà
re s' 'au recorit subt umbà tà. Benecòvventáte
s' maní le quàre te 'au resatit (pòs). Prima-
véra f' vérsa tóta pómpà sà acollo, undè
acelle s' reposáte! Iár dulcu l' mèò, prenze a
vorbì, luctando se, fi dolci lácrymi d' in occhi
ei ellì celli fromosi currando ei, te rog ah!

pre totí Domnèdiei ei te rog, no me lassá para
 và fi lume a: no te mái suuì in butrucu l a-
 cesta mái mult, quà se lassí Tierrmuri ei nò-
 stri. De ei uelli lassà, oh! a tunce audien-
 do m' plangere a mea, pentru necrèdèntia tà,
 maniète le undi, te restórne iára in braççie le
 mee le! Oh! dulcà mea — response Teneru l,
 dulce sarutando ei lácrymí le de pre vultu l
 elli — fóra drectáte ti e ámaru l; Adúncu l cel-
 lor mái de ante a unde m' uár inghittì, quòtí
 uáf lassà d' intr' acest scop fèd Tierrmuri ei
 acesti. Iár quom ei uáf fi pòte, dulcà mea in-
 tre tóte ce mái dulce, quand tóta fèricite a
 mea, tóta vollià mea lá tene féde. Duoe Al-
 táre vollio fáce pre Tierrmuri ei acesti: unu l
 fromós' ei Venere ei, si lui Ámor, Filliu lui
 elli cell pòtencios; fiènd che èll mi 'au aprrèns
 focu l acest nestins, si báttere a mea acésta
 còttèddia de cáp in pèctu mi: Cellá l alt
 l uollio santtì Domnèdiei lor Mare ei, quáre m'
 'au scutit in spátte le spume lor. Intr' acéstà
 'ora se intórsera là scena ínápoi, si pòsera pó-
 me le in vâse turáte pre méssa. Intre vor-
 biri de vollià bona veniui nócte a, si Ámor
 vediand co occhi ei, ei dusse intr un myrossi-
 torio tuffollio tiexut d' ín Jásmin, si ròse. O
 val-

vallicélla lèna, strepiènd curreua, jòcando ei se bulbucelli ei pre de ámenuóe láturí le. *Cupideni*, si *Grátii* se jòcaua pallanga tuffollio, si dolci ventucelli se leganaua in aripelle le lor celle odòrate, impregioru I Liubítí lor.

Mái lá máre prefacut 'au duss nepoti ei lor pre òrma maèstrie a nautèca. Pre Tierrmuri ei Insól' ei 'au facut o cettàte nomièndo o *Cythera*. Turnurí le, si Temple le celle inálte si arruncaua depárte extralucire a pre Máre a Láconie ei. Celli mái mûndre ei s' 'au santtit. Inálte Ziduri, si corumne o impregioraua. Fèrice a, si de adjunsu I sedeu a in ea, si incarcáte nauí le a Oceanu lui se adunaua in Porturí le elli celle fóra fricca.

C Á P E T.

N. B.

In Orthogr. ad §. 8. pag. 5.

Diphthong. aua : effertur ut à

eua : — — ea, v. eà-ja-v.jà

§. 9. c. ante e, & i — — ut cs. v. ts hung.

— 'a in verb. aux. 'am. profer semper ut à

ERRATA.

In Orthographia

Pag.	Lin:		corr.
1.	19.	Mól	Mól —
2.	5.	ant	ante
9.	28.	habeo,	habeo :

In Praefatione Valach:

Lin: 7. spre. corr. spre

In Textu Valach:

Pag: 2.	lin. 20	viuuaçi' corr:	víuaçi.'
— ibid.	21.	imptegioráta.	impregioráta
— ibid.	27.	Moriènd —	Mòriènd
— ibid.	28.	ie —	ei
— ibid.	29.	dele virg. post	bráççie posit :
— ibid.	30.	dessertatóre	desertatóre
— ibid.	30.	ie final:	ei
9	1.	am	'am
14	14.	intypuîre	întypuîre a
19	3.	Vlaurélle.	Valurélle
32	26.	Dòmne'	Dòmne !
33	25.	anima.	animà

ПОЛНОЧНОЕ ПУТИ